

стила и езика си"¹⁸. В този смисъл езикът на Д. Димов сякаш се превръща в негов портрет, в творчески почерк на писател с европейски заряд, на автор полиглот, изпъкващ с модерността и богатството на речниковия си словник и притежаващ дарбата да го използва в цялата му образна мощ. Според собственото му признание, той вмъква лексикалните елементи от чужд произход *„донякъде по неизбежност“*, в зависимост от нещата, които описва.¹⁹ Може дори да се твърди, че ги възприема не само като част от стила на романа, но като част от него самия и защо не като част от мисията си за интелектуализиране на българската белетристика!

От дистанцията на времето може да се види, че именно езикът на Димитър Димов, чието богатство и разнообразие надскача традиционния речников състав на българската литература, се превръща в един от основните плацдарми за атаките в разигралата се битка около романа *„Тютюн“*. Едни от критиците го обвиняват в *„маниерност“*, *„литературност“*, *„преднамерена изисканост и шлифованост“*, *„наличие на чуждици“* и *„изобилна употреба на варваризми“* (Пантелей Зарев), други го атакуват, че има *„много празнословия, риторика“* (Стоян Ц. Даскалов) или че е изпъстрен със сухи и точни научни термини, че е *„небрежен и разтегнат“*²⁰ и *„чужд на езика на народа“* (Пантелей Зарев), че авторовият език е свидетелство за непокрито демонстриране на лексикално *„мАнекенство“* с Владение на чужди езици (Стоян Ц. Даскалов) и др. Дори второто издание на *„Тютюн“* (1953 г.) пак не успокоява духовете по отношение на използвания речников словник и то попада под нови удари заради нетрадиционното си звучене, *„преднамерената маниерност“*, *„пригладеното салонно изящество на*

¹⁸ Димов, Д. Изказване отговор за романа *«Тютюн»*, прочетено по време на обсъждането на книгата в Съюза на българските писатели, 8-13.02.1952.

¹⁹ Пак там.

²⁰ Цит. по Димов, Д. Изказване отговор за романа *«Тютюн»*, прочетено по време на обсъждането на книгата в Съюза на българските писатели, 8-13.02.1952.